

Tämä on rinnakkaistallenne. Sen viitetiedot saattavat erota alkuperäisestä /

This is a self-archived version of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Version: publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Huovinen, Marita & Kinnunen, Anu & Suvinen, Annu & Katajapuu, Nina & Törne, Mari 2021. Norplus-yhteistyötä CanChild -tutkimuskeskuksen kanssa. Fysioterapia 68 (5), 60 - 61.

Nordplus-yhteistyötä CanChild-tutkimuskeskuksen kanssa

FYSIOTERAPIAN KOULUTUKSEEN keskittyvä Nordplus-verkostomme SGU (=SjukGymnastikUmeå) toteuttaa vuosittain intensiivikursseja eri teemoilla partneriyliopistoissa ja luo mahdollisuuksia opiskelija- ja opettajavaihdolle. Tässä verkostossa ovat mukana Aalborgin, Uumajan, Reykjavikin, Kaunaksen, Porin, Turun ja Kuopion kaupunkien oppilaitoksia.

Verkostossa sovitaan yhdessä yhteinen teema kolmelle vuodelle. Vuosina 2019–2021 se oli fysioterapian toteuttaminen eri ympäristöissä. Vuodelle 2020 suunniteltu intensiivikurssi lasten fysioterapian toteuttamisesta eri ympäristöissä ei toteutunut covid-19-epidemian vuoksi. Peruuntuneiden intensiivikurs-

sien vuoksi verkosto aktivoitui järjestämään koulutusyhteistyötä kanadalaisen CanChild-tutkimuskeskuksen kanssa.

CANCHILD-TUTKIMUSKESKUS

SIJAITSEE McMasterin yliopistossa kuntoutustieteiden korkeakoulussa (School of Rehabilitation Science). Sen tavoitteena on näyttöön perustuvan kliinisen ja terveystieteiden tutkimuksen avulla maksimoida vammaisten lasten ja nuorten elämänlaatua ja osallistumista perheidensä kanssa.

Alan johtavana tutkimuskeskuksena CanChild pyrkii luomaan innovatiivista tietoa ja kääntämään tutkimusta helposti saavutettavalle kielelle, jotta perheet ja palveluntuottajat voivat hyödyntää sitä. Yhteisön yksi tärkeimmistä missioista on tuoda esille lapsen vahvuuksia, hänen ääntään ja erityisesti sitä, mitä lapsi pystyy tekemään. Tästä myös tulee yhteisön nimi CAN CHILD. (<https://canchild.ca/>).

Tutkimuskeskuksen professorit Rosenbaum & Gorter (2011) ovat tutkimustensa tuloksena luoneet F-Words-mallin, jota tulisi heidän mielestään hyödyntää lasten, perheiden ja kuntouttajien välisessä yhteistyössä.

MALLISSA OLENNAINEN on toiminta (function), eli yksilön pitää saada tehdä asioita, joita muutkin tekevät, vaikka se ei toteutuisikaan samalla tavalla. Toiminnassa pitää

arvostaa ja kuunnella perhettä (family) ja toiminnan pitää olla myös mukavaa (fun), mikä itse kullekin on sopivaa. Toiminnan pitää olla terveyttä edistävää (fitness), mikä puolestaan edesauttaa toiminnan (function) mahdollistamisessa. Ystävät (friends) ovat tärkeitä sekä tulevaisuus (future). Tulevaisuuteen pitää alkaa valmistautua jo tänään. (1) Ajattelun taustalla on ICF viitekehys (kuvio 1). Tähän F-Words-malliin

Koulutus antoi paljon ajatuksia vammaiseen lapseen ja hänen perheeseensä suhtautumisesta.

SGU-verkosto perehtyi kahden päivän ajan etäwebinaareissa.

CanChildissa on luotu F-Words-tietokeskus (Knowledge-Hub), jossa esitellään malliin liittyviä tutkimuksia, käytännön ratkaisuja sekä työvälineitä (2). Koulutuksessa perehdyimme kahteen työvälineeseen: F-Words-kollaasiin (F-Words collage) sekä F-words-tavoitelomakkeeseen (F-Words goal sheet). Välineisiin perehdyttiin luomalla omat kollaasit ja tavoitelomakkeet.

F-WORDS-KOLLAASIN TARKOITUS

on tuoda esille lapsen ja perheen näkökulmia vahvuuksien ja voimavarojen kautta. Kollaasi mukaillee mallin kuutta osa-aluetta (function, family, friends, fitness, fun, future). Jokainen lapsi ja perhe luo oman näkönsä kollaasiin, jonka perusteella heidän kanssaan työskentelevät henkilöt saavat paremman näkökulman lapsen ja perheen arjesta, elämästä, tavoitteista ja toiveista.

F-words-tavoitelomake auttaa luomaan merkityksellisiä tavoitteita. Tavoiteltavat asiat luodaan kaikille kuudelle osa-alueelle lapsen ja perheen sanoittamana. Tavoitelomake auttaa sanoittamaan tavoitteita lapsen ja perheen kielelle.

Koulutus antoi paljon ajatuksia vammaiseen lapseen ja hänen perheeseensä suhtautumisesta. Toisaalta meille tuli tunne, että meillä Suomessa toi-

mitaan yleisesti pitkälti tämän ajattelutavan mukaisesti. Lapsen ja nuoren kuntoutus pyritään nivomaan kiinteästi lapsen arkeen ja merkityksellisiin asioihin siinä. Lapsen ja perheen vahvuuksien kautta voimme motivoita heitä itsenäiseen ja oman näköiseen tulevaisuuteen. Se aktivoi kuntoutusalan ammattilaisia myös monialaisen yhteistyön kehittämiseen.

TOIVOMME TULEVIEN

kuntoutusalan ammattilaisten toteuttavan tätä toimintatapaa, ja siksi tämän vieminen koulutukseen on olennaista. F-Words toimii lapsia, nuoria ja heidän perheitään voimannuttavana välineenä ja tukee monialaista yhteistyötä. Koulutusyhteistyöstä innostuneena verkosto otti haasteeksi F-Words-mallin kääntämisen suomeksi, ja näin yhteistyö CanChildin tutkimuskeskuk-

sen kanssa jatkuu. Vuoden 2022 kevään intensiivikurssi toteutuu Islannissa samalla teemalla. ■

Marita Huovinen, Anu Kinnunen ja Annu Suvinen, Savonia-ammattikorkeakoulu

Nina Katajapuu, Turun ammattikorkeakoulu

Mari Törne, Satakunnan ammattikorkeakoulu

CanChild:n verkkosivut: <https://www.canchild.ca/en/research-in-practice/f-words-in-childhood-disability>

Lähteet

- (1) Rosenbaum P & Gorter J: The 'F-words' on childhood disability: I swear this is how we should think. Child, health, care and development 2011;38(4):457-463
- (2) Rosenbaum P & Gorter JW: The 'F-words' in childhood disability: I swear this is how we should think! Child, Care, Health and Development 2012;38(4):457-463. DOI: 10.1111/j.1365-2214.2011.01338.x; CanChild's F-words Knowledge Hub: www.canchild.ca/f-words

F-Words malli

Kuvio 1.